

MEMORIU ȘTIINȚIFIC

„SĂNĂTATEA MINTALĂ ÎN SARCINĂ: O ANALIZA MULTIDIMENSIONALĂ A ANXIETĂȚII, STRESULUI ȘI CALITĂȚII VIETII LEGATE DE SĂNĂTATE”

Student-doctorand: Asist. univ. drd. Bernad Brenda-Cristiana

Domeniul de doctorat: Medicina

Conducător de doctorat: PROF. UNIV. DR. HOGEA LAVINIA-MARIA

Conducător cotutelă: PROF.UNIV. DR. TOMESCU MIRELA-CLEOPATRA

Introducere

Prezentul memoriu științific sintetizează fundamentarea, evoluția și rezultatele cercetării desfășurate în cadrul tezei de doctorat cu titlul „SĂNĂTATEA MINTALĂ ÎN SARCINĂ: O ANALIZA MULTIDIMENSIONALĂ A ANXIETĂȚII, STRESULUI ȘI CALITĂȚII VIEȚII LEGATE DE SĂNĂTATE”. Teza doctorală abordează sănătatea mintală maternă dintr-o perspectivă integrativă, urmărind relațiile dintre anxietate, stres, calitatea vieții legate de sănătate, contextul socioeconomic, patologiiile asociate sarcinii și o serie de indicatori biologici relevanți.

Tema este construită pe premisa că sarcina reprezintă un proces bio-psiho-social complex, în care modificările fiziologice, emoționale și sociale se influențează reciproc. În consecință, evaluarea sănătății mintale în această perioadă nu poate fi limitată la identificarea izolată a unui simptom, ci necesită analiza simultană a factorilor psihologici, medicali, sociali și biologici.

1. Motivarea cercetării

Sarcina este o etapă de tranziție majoră, caracterizată prin transformări corporale, modificări ale rolurilor familiale și sociale, preocupări privind evoluția sarcinii și sănătatea fătului, precum și prin necesitatea adaptării la viitorul rol matern. Deși pentru multe femei această perioadă este asociată cu dezvoltare personală și experiențe pozitive, pentru altele poate reprezenta o sursă importantă de vulnerabilitate psihologică. Stresul și simptomele anxioase pot afecta funcționarea zilnică, relațiile interpersonale, aderența la recomandările medicale și percepția propriei stări de sănătate.

Relevanța cercetării este susținută și de faptul că distresul psihologic prenatal poate coexista cu patologii obstetricale sau medicale, poate amplifica percepția simptomelor somatice și poate reduce atât componenta fizică, cât și componenta mentală a calității vieții. Totodată, efectele sale pot depăși perioada sarcinii, influențând adaptarea postpartum, relația mamă-copil și dezvoltarea atașamentului matern.

În practica prenatală, dimensiunea psihologică este încă evaluată neuniform, iar simptomele de anxietate sau stres pot rămâne insuficient identificate atunci când atenția clinică este orientată predominant asupra parametrilor obstetricali. Din acest motiv, teza urmărește să

ofere o perspectivă multidimensională, capabilă să evidențieze atât factorii de vulnerabilitate, cât și resursele de adaptare ale femeii însărcinate.

Obiectivele generale ale cercetării sunt:

- analizarea nivelurilor de anxietate și distres psihologic în perioada sarcinii;
- evaluarea relației dintre sănătatea mintală și calitatea vieții legate de sănătate, distinct pentru componenta fizică și componenta mentală;
- compararea profilului psihologic și a calității vieții la gravidele cu și fără patologii asociate;
- explorarea relației dintre atașamentul matern-fetal, sănătatea mintală și factorii socio-demografici și socioeconomi;
- investigarea legăturilor dintre indicatorii inflamatori și de coagulare și starea psihologică maternă.

Prin integrarea acestor dimensiuni, cercetarea urmărește să contribuie la identificarea precoce a gravidelor vulnerabile și la fundamentarea unor intervenții interdisciplinare care să reunească monitorizarea obstetricală, evaluarea psihologică și suportul psihosocial.

2. Lista lucrărilor care fac parte integrantă din teza de doctorat

Teza de doctorat integrează patru lucrări științifice publicate, care abordează complementar sănătatea mintală în sarcină, relația acestora cu factorii socioeconomi și atașamentul prenatal, impactul stresului și anxietății asupra sănătății cardiovasculare, precum și asocierea dintre distresul psihologic, patologiile asociate și calitatea vieții legate de sănătate.

Nr.	Referința bibliografică	Contribuția la teza de doctorat
1	Bernad BC, Tomescu MC, Velimirovici DE, Andor M, Lungeanu D, Enătescu V, et al. Impact of stress and anxiety on cardiovascular health in pregnancy: a scoping review. J Clin Med. 2025;14(3):909. doi:10.3390/jcm14030909.	Fundamentează teoretic relația dintre stresul și anxietatea prenatală, sănătatea cardiovasculară maternă și riscul unor complicații obstetricale, oferind cadrul conceptual pentru componenta medicală și psihologică a tezei.

2	Bernad BC, Tomescu MC, Velimirovici DE, Andor M, Lungeanu D, Enătescu V, et al. Health-related quality of life and anxiety levels in pregnant women with and without associated pathologies. J Clin Med. 2025;14(19):6815. doi:10.3390/jcm14196815. PMID: 41095897; PMCID: PMC12525298.	Analizează comparativ anxietatea și calitatea vieții legate de sănătate la gravidele cu și fără patologii asociate și evidențiază impactul comorbidităților asupra funcționării fizice și psihologice.
3	Bernad BC, Mitrache D, Hoge L, Pașcalău A, Gavreliuc A, Craina M, et al. Impact of the mother's mental health and socioeconomic status on prenatal attachment in a population-based sample of expectant Romanian women. Clin Exp Obstet Gynecol. 2024;51(3):59. doi:10.31083/j.ceog5103059.	Fundamentează componenta psihosocială a tezei prin investigarea relațiilor dintre sănătatea mintală maternă, statutul socioeconomic și atașamentul prenatal într-un eșantion de gravide din România.
4	Bernad BC, Tomescu MC, Velimirovici DE, Andor M, Lungeanu D, Enătescu V, et al. Health-related quality of life in pregnancy associated with psychological distress. Medicina (Kaunas). 2026;62(3):445. doi:10.3390/medicina62030445.	Evidențiază asocierea dintre distresul psihologic și componentele fizică și mentală ale calității vieții, inclusiv prin modele ajustate pentru variabile demografice, obstetricale și medicale.

3. Evoluția cercetării și principalele rezultate științifice

3.1. Etapa de fundamentare teoretică

Cercetarea a debutat prin analiza critică a literaturii referitoare la sănătatea mintală prenatală, cu accent pe anxietate și stres. Această etapă a permis delimitarea conceptelor, identificarea instrumentelor de evaluare și formularea unui cadru bio-psiho-social adecvat temei.

Au fost analizate instrumente consacrate pentru evaluarea simptomelor psihologice și a calității vieții, între care DASS-21, SCL-90-R, SF-36, EPDS, PSS-10, STAI și scalele dedicate anxietății specifice sarcinii și atașamentului matern-fetal. Selectarea instrumentelor a urmărit utilizarea unor măsuri validate și comparabile cu literatura internațională.

3.2. Etapa de cercetare psihosocială

O primă direcție empirică a urmărit relația dintre atașamentul matern-fetal, depresie, anxietate și stres, precum și influența contextului socio-demografic și socioeconomic. Rezultatele nu au evidențiat asocieri semnificative între scorurile de atașament matern-fetal și scorurile

globale de depresie, anxietate și stres. De asemenea, nu au fost identificate diferențe consistente în funcție de mediul de rezidență, nivelul educațional sau vârstă. Au fost însă observate diferențe de amplitudine redusă între anumite categorii socioeconomice, rezultat care susține necesitatea interpretării atașamentului matern într-un context mai larg decât cel al simptomatologiei psihologice izolate.

3.3. Etapa de analiză a distresului și a calității vieții

O etapă centrală a cercetării a analizat asocierea dintre distresul psihologic și calitatea vieții legate de sănătate. În cadrul unui studiu transversal care a inclus 337 de femei însărcinate aflate în trimestrele al doilea și al treilea, distresul psihologic a fost evaluat prin indicele global de severitate al SCL-90-R, iar calitatea vieții prin componentele fizică și mentală ale SF-36.

Rezultatele au indicat că un nivel mai ridicat al distresului psihologic se asociază cu o calitate a vieții mai redusă, atât din perspectiva componentei fizice, cât și a componentei mentale. Asocierea a fost mai evidentă pentru componenta mentală. Femeile cu patologii medicale asociate au prezentat un nivel mai ridicat de stres și o calitate fizică a vieții mai scăzută, fără ca diferențele pentru componenta mentală să fie la fel de consistente.

Modelele multivariabile, ajustate pentru vârstă, trimestrul de sarcină, nivelul educațional și prezența patologiilor asociate, au arătat că distresul psihologic rămâne un predictor semnificativ al ambelor componente ale calității vieții. Comorbiditățile au influențat predominant componenta fizică, iar vârsta a prezentat o asociere selectivă cu dimensiunea mentală. Trimestrul de sarcină și educația nu au avut un rol predictiv semnificativ în modelele ajustate.

În eșantionul analizat, consumul de alcool și dependența de nicotină nu au prezentat asocieri semnificative cu distresul psihologic sau cu scorurile de calitate a vieții. Aceste rezultate au fost interpretate cu prudență, având în vedere posibilitatea subraportării și variabilitatea redusă a comportamentelor de consum.

3.4. Integrarea dimensiunii medicale și biologice

Cercetarea a fost extinsă prin includerea patologiilor asociate sarcinii și a unor indicatori biologici cu potențial rol în relația dintre inflamație, coagulare și sănătatea mintală. Analiza indicatorilor NLR, PLR, SII, CRP, D-dimeri și fibrinogen urmărește identificarea unor profiluri biopsihologice care pot contribui la o mai bună înțelegere a vulnerabilității materne.

Această etapă consolidează caracterul multidimensional al tezei, deoarece permite investigarea convergenței dintre starea emoțională, funcționarea percepută, patologia obstetricală și răspunsul biologic. Integrarea acestor niveluri poate susține, în perspectivă, dezvoltarea unor modele de evaluare clinică mai sensibile decât utilizarea izolată a unui singur chestionar sau marker.

3.5. Semnificația clinică a rezultatelor

Rezultatele obținute susțin includerea evaluării sănătății mintale în îngrijirea prenatală de rutină. Distresul psihologic nu reprezintă doar o problemă subiectivă, ci este asociat cu o reducere măsurabilă a calității vieții și poate interacționa cu povara patologiei medicale. Screeningul precoce, orientarea către servicii psihologice și colaborarea dintre obstetrician, medicul de familie, psiholog și psihiatru pot contribui la reducerea impactului asupra mamei și copilului.

Datele indică și faptul că efectele observate, deși semnificative statistic, sunt în general de magnitudine mică sau moderată. Acest aspect confirmă că sănătatea mintală și calitatea vieții în sarcină sunt determinate multifactorial și justifică abordarea multidimensională adoptată în teză.

4. Congrese și conferințe la care au fost prezentate date din teza de doctorat

Rezultatele și concluziile cercetării au fost diseminate în cadrul unor manifestări științifice dedicate sănătății mintale și medicinei.

Anul	Manifestarea științifică	Titlul comunicării	Autor / prezentator	Date prezentate
2026	Conferința Națională „Psihopatologia crizei în medicină”	Distresul în sarcină	Asist. univ. drd. Bernad Brenda-Cristiana	Relația dintre distresul psihologic, calitatea vieții, comorbiditățile medicale și factorii de stil de viață la femeile gravide.
2025	cea de-a IX-a ediție a Congresului	Calitatea vieții legate de sănătate și nivelul	Brenda Cristiana Bernad, Lavinia Hoge,	Rezultate privind calitatea vieții legate de

	Național de Psihiatrie	anxietății la femeile însărcinate cu și fără patologii asociate	virgil Enatescu, Paula Bate, Roxana Daciana Barbu, Mirela-Cleopatra Tomescu, Elena Bernad	sănătate și nivelul anxietății la gravidele cu și fără patologii asociate.
2025	THE 25TH WPA WORLD CONGRESS OF PSYCHIATRY	Psychological health of pregnant women with associated medical conditions and smokers: a comparative study	Brenda Cristiana Bernad, Lavinia Hoge, Mirela-Cleopatra Tomescu, Elena Bernad	Studiu comparativ privind sănătatea psihologică a femeilor însărcinate cu patologii medicale asociate și a gravidelor fumătoare.

Prezentarea rezultatelor în cadrul manifestărilor științifice a permis raportarea acestora la literatura de specialitate, discutarea implicațiilor clinice și obținerea unui feedback relevant pentru rafinarea interpretării. Diseminarea a contribuit, de asemenea, la focalizarea mesajului tezei asupra necesității screeningului psihologic prenatal și a unei abordări interdisciplinare.

5. Aprecierea conducătorului de doctorat privind datele științifice din teza coordonată

În calitate de conducători de doctorat, apreciem că activitatea științifică desfășurată de studenta Bernad Brenda-Cristiana în cadrul tezei „SĂNĂTATEA MINTALĂ ÎN SARCINĂ: O ANALIZĂ MULTIDIMENSIONALĂ A ANXIETĂȚII, STRESULUI ȘI CALITĂȚII VIEȚII LEGATE DE SĂNĂTATE” este coerentă, relevantă și fundamentată metodologic.

Tema abordează o problemă actuală, cu importanță atât pentru cercetarea psihologică și medicală, cât și pentru practica prenatală. Caracterul multidimensional al demersului constituie un punct forte, prin integrarea variabilelor psihologice, a calității vieții, a contextului socio-demografic, a patologiilor asociate și a indicatorilor biologici. Această abordare permite o

interpretare nuanțată a sănătății mintale materne și evită reducerea acestora la prezența sau absența unui singur simptom.

Datele obținute sunt analizate prin metode statistice adecvate obiectivelor formulate, incluzând comparații între grupuri, analize de corelație și modele multivariabile cu ajustarea factorilor de confuzie. Interpretarea rezultatelor este prudentă și ține seama atât de semnificația statistică, cât și de magnitudinea efectelor și de limitele metodologice ale studiilor.

Rezultatele referitoare la asocierea distresului psihologic cu reducerea componentei fizice și mentale a calității vieții, la influența patologiilor asociate și la rolul contextului socioeconomic aduc informații utile pentru identificarea gravidelor vulnerabile. Integrarea biomarkerilor inflamatori și de coagulare oferă cercetării un potențial suplimentar de originalitate și contribuie la dezvoltarea unui model biopsihosocial aplicabil sănătății materne.

Apreciem că rezultatele obținute sunt relevante pentru domeniu, au fost valorificate prin lucrări științifice și comunicări la manifestări de specialitate și susțin concluziile generale ale tezei. Cercetarea demonstrează capacitatea doctorandei de a formula întrebări științifice, de a selecta metodologii adecvate, de a analiza critic datele și de a integra rezultatele într-un cadru conceptual unitar.

În concluzie, considerăm că datele științifice incluse în teză sunt consistente, relevante și prezentate într-o formă care justifică finalizarea și susținerea publică a tezei de doctorat, cu respectarea cerințelor instituționale.

Conducător de doctorat,

**PROF. UNIV. DR. HOGEA
LAVINIA-MARIA**

Semnătura: _____

Data: 22.07.2026

**Conducător de doctorat cotutelă,
PROF. UNIV. DR. TOMESCU MIRELA
CLEOPATRA**

Semnătura: _____

Data: 22.07.2026

**Student-doctorand,
Bernad Brenda-Cristiana**

Semnătura: _____

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'h' or 'r' shape, is written over a horizontal line.

Data: 22.07.2026